

**„CROSS-BORDER LOGISTICS: PARTNERSHIP IN COOPERATION ON  
EMPLOYMENT" (INTERLOGISTICS) (ROHU-391)**

**KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS – ÖSSZEFOGLALÓ ELEMZÉS**

**Megbízó:** Ajak Város Önkormányzata



**Készítette:** Humán Forrás Alapítvány

**Dátum:** 2020.11.17

*Jelen anyag tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.*

## Tartalom

1	Bevezetés .....	3
2	Módszertan .....	4
3	Ajak társadalmi-gazdasági kontextusa.....	5
4	A kérdőíves felmérés eredményei .....	7
4.1	Munkáltatók felmérésének eredményei .....	7
4.2	Munkavállalók felmérésének eredményei .....	11
5	Összegzés, javaslatok .....	15
6	Melléklet .....	17
6.1	Munkáltatói kérdőív kérdései.....	17
6.2	Munkavállalói kérdőív kérdései.....	20

## Ábrajegyzék

1. ábra	Mekkora állományt foglalkoztat a vállalkozás? .....	7
2. ábra	Milyen jellegű pozícióra keresnek most munkavállalót?.....	9
3. ábra	Mely pozíciókra nehéz megtalálni a megfelelő munkavállalót?.....	10
4. ábra	Válaszadók iskolai végzettsége .....	12
5. ábra	Dolgozik-e a válaszadó .....	13
6. ábra	Mennyire lenne nehéz a válaszadónak munkába állnia .....	15

## 1 Bevezetés

**Magyarország** és **Románia** között létrejött kooperáció fő céljai közé tartozik a helyi foglalkoztatottság növelése, mindemellett a gazdasági élet élénkítése. Az együttesen végbemenő fejlődés számos olyan pillért tartalmaz, amely nyitottá teszi a későbbi gazdasági és társadalmi együttműködést, és erősíti azt a típusú készséget, amely a gazdasági nehézségekre tud gyors és koordinált visszajelzést adni. A meglévő kapacitások meghatározó szerepet kapnak, hiszen fejlesztésüknek köszönhetően válnak felhasználhatóvá.

Az Európai Unió **Interreg program** meghatározónak tartja a helyi közösségek értékeinek és erőforrásainak támogatását, és kiemelten kezeli a vidéki és városi hátrányos helyzetű területeket.

**Jelen együttműködés** keretében Ajak Város Önkormányzata az Interreg V-A Románia-Magyarország Program keretében határon átnyúló foglalkoztatási projektet valósít meg a romániai Halmi várossal együttműködésben. A projekt egyik célja az, hogy megismerje a vállalkozások és a munkavállalók igényeit továbbá segítse az álláskeresőket elhelyezkedésük.

A projekt adatai:

- Projekt kód: ROHU-391
- Projekt cím: Határokon átnyúló logisztika: együttműködés a munkaerő-foglalkoztatás területén
- Prioritási tengely: 3 - A munkaerő-foglalkoztatás fejlesztése és a határokon átnyúló munkaerő mobilitás előmozdítása (együttműködés a foglalkoztatás területén)
- Beruházási prioritás: 8/b - A foglalkoztatás-barát növekedés támogatása az endogén potenciál fejlesztésével az egyes területekre vonatkozó területi stratégia részeként
- Célkitűzés: A projekt fő célja a helyi munkaerő-piaci szereplők együttműködésének elősegítése annak érdekében, hogy javuljon a támogatható, határokon-átnyúló területen a munkaerő-piaci kapacitás.
- Partnerség:
  - Vezető kedvezményezett: Ajak Város Önkormányzata (Magyarország)
  - Kedvezményezett: Halmeu Község Közigazgatási Egység (Románia)

## 2 Módszertan

A kutatás egyik meghatározó célja, hogy megismerje a helyi vállalkozók és **munkaadók preferenciáit**, illetve az **álláskeresők igényeit** – ezáltal a lekérdezés eredményei elősegítik a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának összehangolását, az álláskeresők munkába állását. Ennek érdekében két kérdőív került kialakításra, melyek kitöltésére **2020. október 30-ig** volt lehetősége a megkérdezetteknek.

Mind a munkáltatói, mind a munkavállalói kérdőív **online formában** került elkészítésre és lekérdezésre, a potenciális válaszadókhöz történő eljuttatásukért pedig Ajak Város Önkormányzata volt felelős. A kérdőíves felmérés nem tekinthető reprezentatívnak, ugyanakkor a legfontosabb munkáltatók kitöltötték azt, munkavállalói oldalról pedig a közfoglalkoztatottak, illetve a jelenleg egyáltalán nem dolgozó munkavállalók jelentek meg a mintában, tehát az a célcsoport, aki potenciális munkavállalóként, illetve képzés résztvevőjeként leginkább érintett lehet a projekt során tervezett fejlesztésekben.

### ***Munkáltatói kérdőív***

A munkáltatói kérdőívre összesen **24 db** válasz került mintába, a kérdőív pedig **20** kérdést tartalmazott, amelyek az alábbi dimenziókba sorolhatóak:

- **Személyes adatok**
- **Vállalkozással kapcsolatos kérdések**
  - *székhely*
  - *ágazat*
  - *állományszám*
- **Munkavállalók szerepe a vállalatban**
  - *kompetenciák (nyelvi)*
  - *nyitott pozíciókkal kapcsolatos kérdések*
  - *foglalkoztatás típusa*
  - *juttatásokkal kapcsolatos kérdések*
- **Szakképzésekkel, fejlesztésekkel kapcsolatos kérdések**
  - *igényfelmérés*
  - *Romániai lakóhellyel rendelkező munkavállalókkal kapcsolatos kérdések*
  - *foglalkoztat-e romániai lakóhelyű munkavállalót*
  - *támogatások kérdésköre*

### **Munkavállalói kérdőív**

A munkavállalói kérdőívre összesen 41 db válasz érkezett, és 19 kérdést tartalmazott, az alábbi tématerületeket érintve:

- **Személyes adatok**
- **Munkavállalással kapcsolatos kérdések**
  - *foglalkoztatott-e*
  - *munkakör típusa*
  - *preferenciák*
- **Munkavállalással és képzéssel kapcsolatos kérdések**
  - *aktívan részt vesz-e képzésben az egyén*
  - *nyitottság felmérése*
- **Egyéni preferenciák a jövőre vonatkozóan**
  - *vállalna-e munkát Romániában*
  - *bérrel kapcsolatos kérdések*
  - *munkakörrel kapcsolatos igényfelmérés*

Az adatfelvételt követően az adatrögzítés, illetve -elemzés SPSS segítségével, statisztikai módszerekkel történt. Mielőtt a kapott eredmények bemutatásra kerülnek, röviden ismertetjük a projekt megvalósítási helyeként szolgáló Ajak település társadalmi és gazdasági kontextusát.

## **3 Ajak társadalmi-gazdasági kontextusa**

**Ajak földrajzi szempontból** a Tiszántúlon, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északi részén található, a Kisvárdai járáshoz tartozik. A település területének mintegy egyharmad része a Rétközhez, kétharmad része pedig a Nyírséghez tartozik.

Szomszédos települései közül Észak felől hat kilométerre található Kisvárda, Kelet felől Anarcs, Délkeletről Gyulaháza, Délnyugati oldalról Nyírtass, Nyugatról Pátroha, és Északnyugatról Rétközberencs határolja a települést.

A demográfiai adatok szerint 2020. január 1-én Ajakon 3482 fő élt.

**Létesítményi szempontból** a városban két közoktatási intézmény működik, a Rozmaring bölcsőde és óvoda mellett a Tamási Áron Általános Iskola.

**Az egészségügyi szolgáltatások** köre kifejezetten szélesnek mondható: a háziorvosi rendelőn túl csecsemőgondozásra, illetve fogászati ellátásra is van lehetőség.

A település Integrált Településfejlesztési Stratégiája<sup>1</sup> átfogó célként határozta meg a következőket:

- A városi életminőség javítása a népesség-megtartó képesség növelése érdekében
- Versenyképes város: gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés
- Környezettudatos város: energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás

A település a 90/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint a kedvezményezett besorolású kisvárdai járás része, így a mind a gazdaság, mind a társadalom fejlesztése kapcsán jelentős fejlesztési források váltak számára elérhetővé a 2014-2020-as programozási időszakban.

A helyi Önkormányzat magas szintű pályázati aktivitást mutat. A városban jelenleg futó pályázatok:

- ROHU-391
- Magyar falu program
- PRO-EU projekt
- Esély otthon Ajakon EFOP 1.2.11-16-2017-00067
- Zöld Város pályázat
- Sportfejlesztési program 2018
- YEF Program

A **ROHU-391 projekt keretén belül** várhatóan a következő tevékenységek kerülnek megvalósításra:

- a logisztikai kapacitás növelése, a helyi mezőgazdasági termelés közvetett támogatása a két új logisztikai központ létrehozása által
- mezőgazdasággal és mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó szakmai tanácsadói és képzési központ létrehozása
- közös eseménysorozat szervezése (állásbörze, képzés)
- közös munkaerő piaci elemzés végzése
- integrált fejlesztési stratégia kidolgozása
- a munkaerőpiac online adatbázisának létrehozása és karbantartása
- munkahelyek teremtése és fenntartása a mezőgazdasági ágazatban a közszolgáltatás és a mezőgazdasági infrastruktúra fejlesztése által, Ajak Városában és Halmeu községben

---

<https://www.ajak.hu/index.php/hu/component/phocadownload/category/21-telepulesfejlesztes?download=44:ajak-varos-integralt-telepulesfejlesztesi-strategijaja>

## 4 A kérdőíves felmérés eredményei

Az eredmények ismertetése során a **munkáltatók** és a **munkavállalók** visszajelzéseit külön fejezetben ismertetjük, az összegzés pontnál pedig kiemelésre kerülnek a **párhuzamok, eltérések és az eredmények alapján megfogalmazható javaslatok**.

**Összesen 24 munkáltató és 41 munkavállaló töltötte ki a kérdőívet.**

### 4.1 Munkáltatók felmérésének eredményei

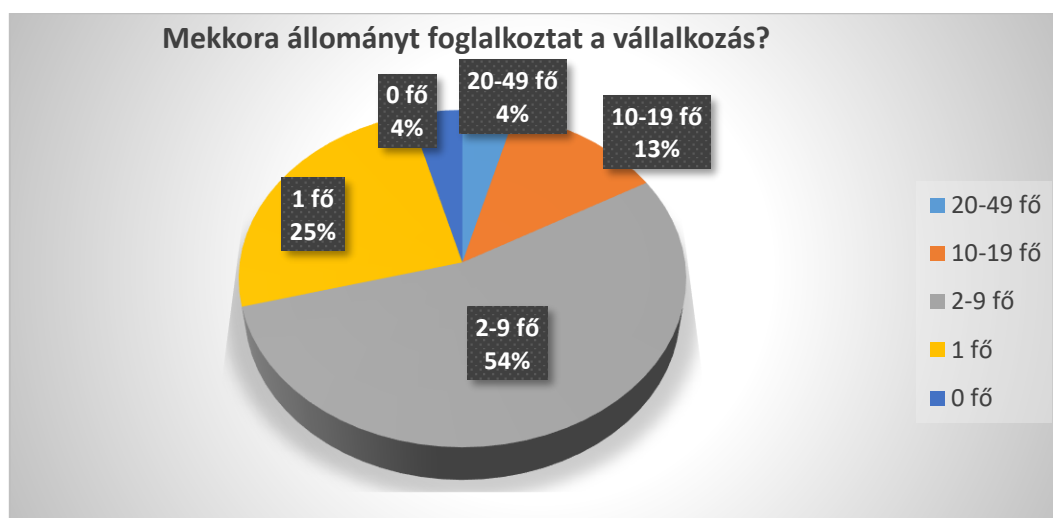
#### Vállalkozás alapadatai

A **vállalkozások székhelye** a legtöbb esetben Ajakon található (17 darab), emellett három Kisvárdán, kettő Nyíregyházán üzemel. Egy-egy vállalkozásnak ad székhelyet Gyulaháza, illetve Nagykálló.

Az **ágazati megoszlás** kifejezetten színes, mezőgazdasággal és erdőgazdálkodással foglalkozik négy vállalat, és ugyancsak négy építőiparral. A szálladást jelölte meg fő tevékenységnek három válaszadó, ebből az egyik melléktevékenységként megjelölte a feldolgozóipart is. Három válaszadó kereskedelemmel, gépjárművel kapcsolatos szolgáltatásokkal, művészettel és az ehhez köthető tevékenységgel két vállalkozás foglalkozik. Mindössze egy válaszadó nevezte meg az infokommunikációs ágazatot főtevékenységként, és egyéb szolgáltatásként definiálta vállalkozását további öt vállalkozás.

**A foglalkoztatottak létszámával** kapcsolatos válaszok az 1. ábrán láthatóak.

1. ábra Mekkora állományt foglalkoztat a vállalkozás?



2-9 fő foglalkoztatása a leggyakoribb, ezt a válaszadóknak több mint fele jelölte meg. 1 fő foglalkoztatása a válaszadók 25%-nál, míg 10-19 fő foglalkoztatása 13%-nál jelent meg. A válaszadók 4%-a egyáltalán nem foglalkoztat munkavállalót.

**A mintába tehát elsősorban mikrovállalkozások, illetve kisebb számban kis- és középvállalatok kerültek be, nagyvállalat részéről nem érkezett be kérdőív.**

### **Munkavállalók a vállalatnál**

Rákérdeztünk arra, hogy mennyire fontos a munkaadónak a munkavállalók idegen nyelvismerete. Megállapítható, hogy az érintett munkáltatók körében **nem elvárás az idegen nyelvtudás**: a válaszadók közül összesen hárman várnak el ilyen kompetenciát, ők szállásadói, illetve művészeti szolgáltatási tevékenységet végeznek, tehát a turizmus ágazathoz köthetően jelenik csak meg ez az elvárás. Jellemzően az angol nyelvtudást várják el, egyszer jelenik meg a német nyelvtudás fontossága a mintában. Az elvárás alapszintű nyelvtudás, mindössze egy helyen szerepel a társalgási szint iránti elvárás.

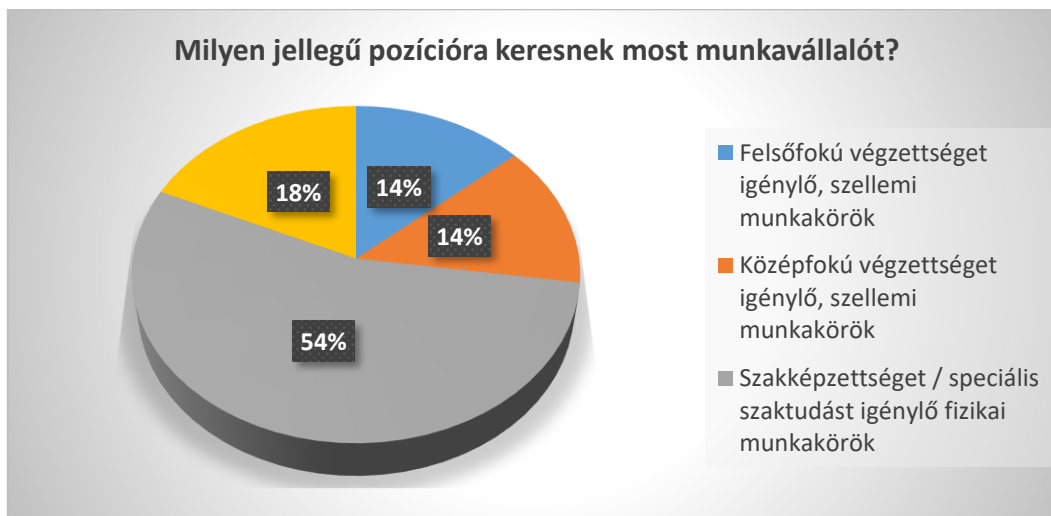
**A jelenlegi nyitott pozíciók** kapcsán **mindössze hat válaszadó jelezte, hogy új munkatársat keres**. A keresett munkakörök a következők:

- Egyszerű fizikai / segédmunka: segédmunkás, pultos, felszolgáló, betanított mezőgazdasági munkás
- Szakképzettséget igénylő munka: recepció, kőműves, festő, gépkezelő, karbantartó, autószerelő, eladó
- Felsőfokú végzettséget igénylő munka: építészmérnök, szakági tervező

Arra a kérdésre, hogy milyen **szakképesítéssel** kell rendelkeznie a leendő munkavállalónak, már több válasz érkezett – a válaszadók általában a nyitott pozíciókra vonatkozóan válaszoltak, függetlenül attól, hogy jelenleg keresnek-e új munkatársat.



2. ábra Milyen jellegű pozícióra keresnek most munkavállalót?



Megfigyelhető, hogy a **szakképzettséget, továbbá speciális szaktudást igénylő fizikai munkakörök iránti érdeklődés szerepel a legmagasabb számban**, azaz a válaszadók 54%-nál. Ez egyértelműen mutatja, hogy a szakképzettség jelentősen segítheti az álláskeresőket gyors munkába állásukban, hiszen keresleti oldalon ez a leggyakoribb elvárás.

Arra kérdésre, hogy a munkavállalók milyen **bruttó juttatásban** részesülnek, igen eltérő, valamint hiányos válaszok születtek. Mindössze egyszer jelenik meg a túlóra pénz, amely az építőipari ágazathoz köthető. A dolgozóknak biztosított legmagasabb bruttó fizetés 400 ezer forint, amely kétszer kerül említésre, viszont **az átlagos bruttó jövedelem 250 ezer forintra tehető**.

Az új munkavállalók foglalkoztatási jogviszonyával kapcsolatban is hasonlóan megosztó válaszok érkeztek.

1. táblázat Az új munkatársak foglalkoztatási jogviszonya

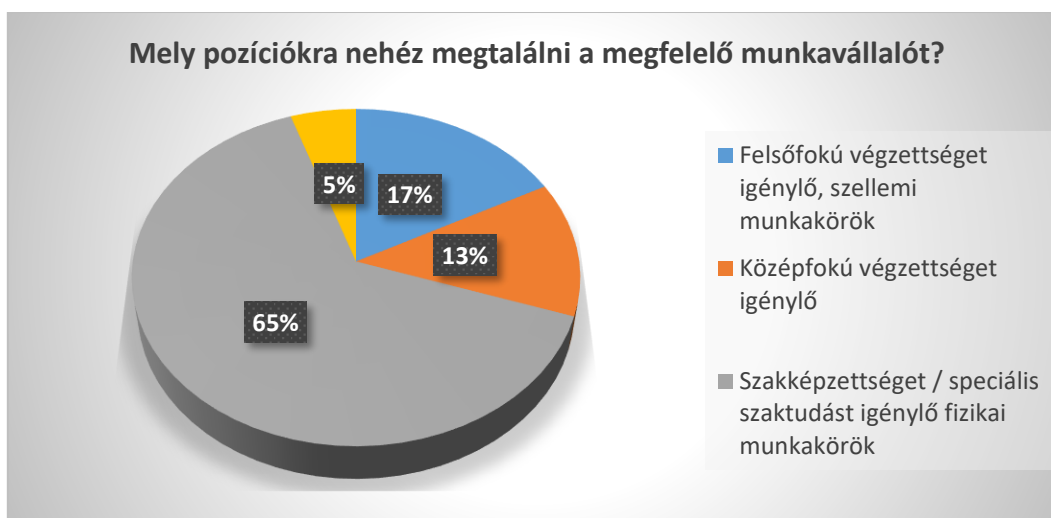
Milyen foglalkoztatási formában szeretnék alkalmazni az új munkavállaló(ka)t?	Említések száma
Az első néhány hétben napi bejelentéssel foglalkoztatnánk, de utána munkaszerződést kötnénk vele	12
Azonnali munkaszerződés	4
Kizárólag napi bejelentéssel foglalkoztatnánk	4
Az első néhány hónapban kölcsönzött munkaerőként foglalkoztatnánk, de utána munkaszerződést kötnénk vele	2

Megállapítható, hogy a **legnépszerűbb az alkalmi munkavállalással töltött néhány hét után történő munkaszerződés-kötés**. Az azonnali munkaszerződés felajánlása és a kizárólag napi bejelentéssel történő munkavégzés ugyanolyan mértékben jelentek meg a válaszok között. A (jellemzően multinacionális vállalatok körében elterjedt gyakorlat, vagyis a) néhány hónap utáni kölcsönzötti státuszról alkalmazotti státuszba lépés szórványosan jelent csak meg.

### Toborzással, szakképzésekkel, fejlesztésekkel kapcsolatos kihívások

A munkáltatók válaszainál az utolsó, a képzési igényekre és határon átnyúló foglalkoztatásra fókuszáló dimenzió a legrelevánsabb a kutatás szempontjából, mivel ez által ismerhetjük meg a munkaadók elvárásait a jövőre nézve.

3. ábra Mely pozíciókra nehéz megtalálni a megfelelő munkavállalót?



A válaszokat párhuzamba állíthatjuk azzal a kérdéssel, amely arra irányult, hogy milyen végzettségű munkavállalót foglalkoztatna a munkaadó. A válaszok megoszlásából látható, hogy **a szakképzettséget és speciális szaktudást igénylő fizikai munkakörökre vonatkozó igény a legmagasabb (65%)**. Második helyen (17%) a felsőfokú végzettséget igénylő, szellemi munkakörök állnak. Ehhez közelítenek a középfokú végzettséget elváró munkakörök (13%), és mindössze 5%-ban jelenik meg a szakképzettséget nem igénylő betanított fizikai munka. Ez az eredmény az országos trendeknek megfelelő, és fontos inputot jelent a jövőbeni foglalkoztatás-fejlesztési irányok kijelöléséhez.

Arra a kérdésre, hogy **miért nehéz munkaerőt találni** a térségben, a válaszok egybehangozóak: bár az elvándorlás és az idegymunka problémája 1-1 esetben felmerül, **a legsúlyosabb probléma forrásaként mégis a szakképzettség hiánya jelenik meg**. A munkaadók ugyanakkor megoszló válaszokat adtak arra a kérdésre, hogy a vállalkozás szempontjából lenne-e igény valamilyen jellegű szakképzés elindítására.: pontosan 12 igen és 12 nemleges visszajelzés érkezett. Targoncavezető szakképesítést, mint képzési igényt egy válaszadó említett,

ugyanakkor a nyitott pozícióknál jelzett karbantartó munkakörnek is alapfeltétele a targoncavezetői jogosítvány.

**A romániai lakóhellyel rendelkező munkavállalók foglalkoztatását** illetően egybehangzóan nemleges feleletek érkeztek: egyik vállalat sem alkalmaz jelenleg határon túli munkavállalót, ugyanakkor a jövőben kilencen élnének ezzel a lehetőséggel. **Nincs tehát gyakorlata a határon túlról érkező munkavállalók alkalmazásának, de a munkaadók mintegy harmada nyitott erre a lehetőségre.**

A munkáltatók közül 11 válaszadó jelezte, hogy valamilyen **szakképzésre lenne igénye**, közülük 10 fő tett konkrét ajánlást a projektmegvalósítók részére konkrét szakképzés indítására. A javasolt képzések a következőképpen csoportosíthatóak:

- **Ipari területen karbantartó, gépkezelő, targoncavezető**
- Turisztikai, kereskedelmi képzés: felszolgáló, recepciós, konyhai kisegítő
- Informatikai képzés (véltetően alapvető informatikai készségekre vonatkozóan)
- Egyéb: közművelődés képzés, „váltzó” – közelebbről nem meghatározott terület
- Építőipari képzés: kőműves

**A karbantartó, gépkezelő, targoncavezető terület jelent meg a leghangsúlyosabban a képzési igények között.**

## 4.2 Munkavállalók felmérésének eredményei

A munkavállalóknál relevánsnak tartjuk az alapvető demográfiai változók közül a személyes adatok közül a kor, a nem, illetve a legmagasabb iskolai végzettség megoszlásainak bemutatását, mivel mindhárom változó szerepet tölt be abban, hogy milyen szakképzés elindítása lenne kedvező a munkavállalók számára. A szakképzések jelentős részénél elvárás valamilyen típusú alap vagy középfokú végzettség, emellett az eltérő generációk különböző preferenciákkal rendelkezhetnek, és ugyanez mondható el a hagyományos férfi, illetve női szerepekről is.

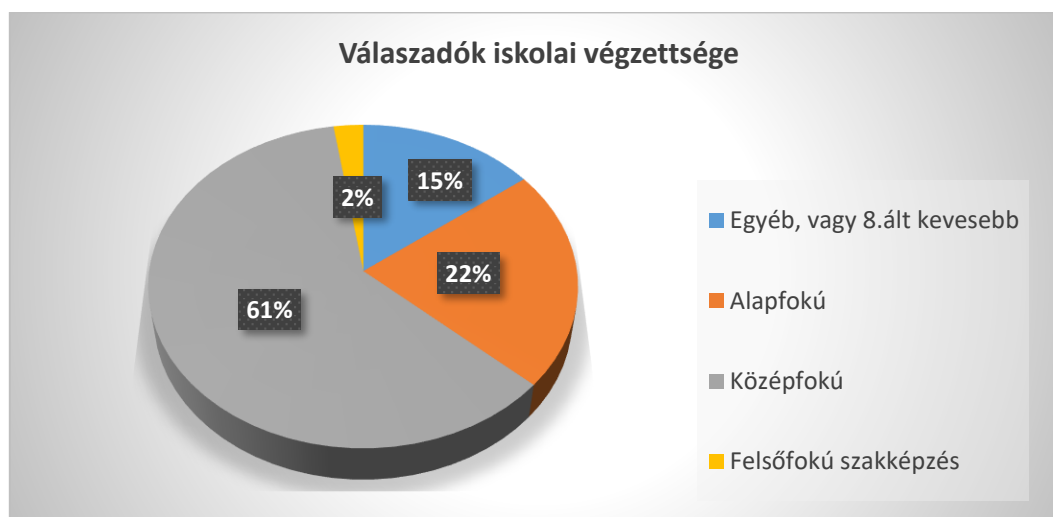
### Alapvető demográfiai változók

Demográfiai szempontból a munkavállalók jelentős része életvitelszerűen Ajakon él. A 41 válaszadó közül mindössze **9 nő** szerepel a mintában, és **32 férfi**. Életkorukat tekintve 1970-ben születtek a legtöbben (12,2%). A legidősebb munkavállaló 58, a legfiatalabb pedig 21 éves. **A minta átlagéletkora 46 év.**

A legmagasabb iskolai végzettség megoszlását a 4. ábra mutatja. A csoportosítás során felsőfokú végzettségnek tekintettük a felsőfokú szakképzést, középfokú végzettséghez

soroltuk a gimnáziumi, szakközépiskolai, illetve a szakiskolai végzettséget. Az alapfokú képzés az általános iskolai végzettséget takarja, és azok a válaszadók kerültek az egyéb csoportba, akik ezt az opciót jelölték meg, vagy nem fejezték be az általános iskolát.

4. ábra Válaszadók iskolai végzettsége



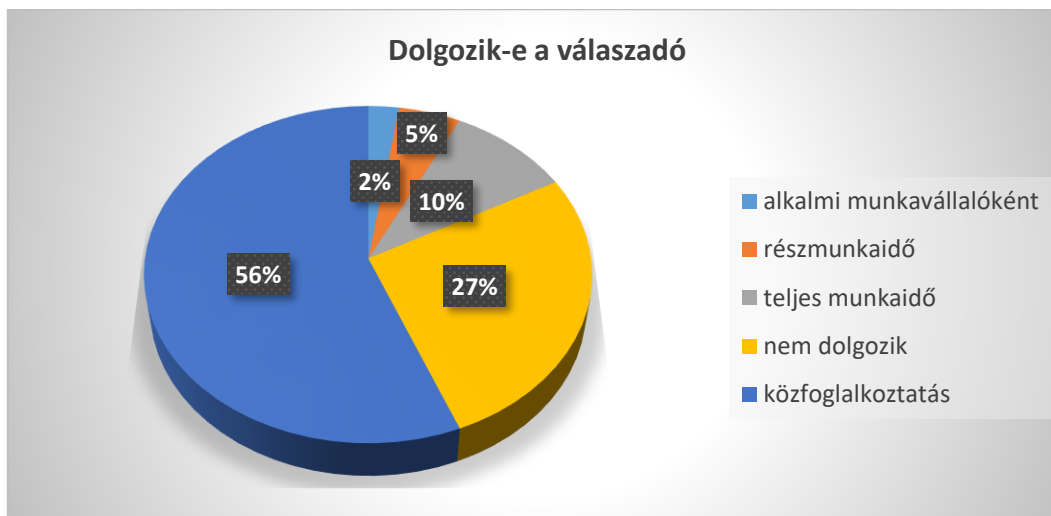
A mintában magas számban jelennek meg azok a munkavállalók, akik középfokú végzettséggel rendelkeznek (61%) – ugyanakkor közfoglalkoztatásban, és nem a nyílt munkaerőpiacon dolgoznak. Az alapfokú végzettség 22%, míg a felsőfokú végzettség a minta csupán 2%-át teszi ki.

### Munkavállalással és képzéssel kapcsolatos kérdések

Kevés esetben került említésre a konkrét, megszerzett szakképzettség a munkavállalók körében: ami említésre került, az a lakatos, szakács, hegesztő, hidegburkoló, festő és hidegburkoló képesítés. Két esetben említettek a válaszadók targoncás végzettséget, releváns munkatapasztalatként pedig a festő szakma került négyyszer említésre.

A későbbi fejlesztések, képzések indítása érdekében meghatározó szempont, hogy **jelenleg foglalkoztatottak-e a válaszadók**, és ha igen, milyen formában.

5. ábra Dolgozik-e a válaszadó



**A válaszadók jelentős része (85%) vagy közfoglalkoztatás keretein belül dolgozik, vagy egyáltalán nem rendelkezik munkahellyel.**

Azok a válaszadók, akik jelenleg dolgoznak, a leggyakrabban 31-50 km között ingáznak; emellett hét esetben jelent meg 11-30 km közötti távolság a munkahely és a lakóhely között. Az a tény, hogy Ajak mellett található a nagy foglalkoztatókkal is rendelkező Kisvárd, lehetőséget adhat a munkavállalóknak arra, hogy ne feltétlenül csak a saját lakóhelyükön keressenek álláslehetőségeket. Arra a kérdésre, hogy a jövőben mekkora távolságot vállalnának a munkavállalók a lakóhely és munkahely között, szintén a 31-50 km volt a leggyakoribb válasz.

A válaszadók a legtöbb esetben – vélhetően köszönhetően a közfoglalkoztatotti státusznak – segédmunkákhoz köthető feladatokat töltenek be, melyek nem követelnek meg szakirányú végzettséget. **A válaszadók több, mint fele (24 fő) ugyanakkor nyitott lenne új állás betöltésére.**

**Meglehetősen nagy érdeklődés irányulna egy esetleges targoncavezetői képzésre:** a mintában a válaszadók közül tizennégyen említették, hogy ilyen munkakörben képnék el magukat a jövőben. Ebből egy válaszadó már rendelkezik targoncás jogosítvánnyal. A targoncás képzés potenciális célcsoportjából **2 fő rendelkezik csak általános iskolai végzettséggel, a többieknek középfokú végzettsége van** (2 főnek technikus, 3 főnek szakközépiskolai, 6 főnek szakiskolai végzettsége van) – ez a képzés bemeneti feltételei miatt lehet fontos.

Utalás szintjén a tervek között megjelenik a szakács munkakör, fuvarozás, illetve az építőipar világa is.

## Egyéni preferenciák a jövőre vonatkozóan

A munkavállalók negyede felelt igennel arra a kérdésre, hogy **vállalna-e munkát a magyar-román határ másik oldalán, tehát az ő körükben is megvan a nyitottság** erre a lehetőségre, és ez az arány további, konkrét, a munkavállaláshoz kötődő információk hatására várhatóan emelkedne is.

Arra a kérdésre, hogy **milyen nettó bérért állnának munkába**, összesen 19 válasz érkezett – ebből 14 válaszadó targoncásként szeretne dolgozni.

1. táblázat Nettó bérigény a targoncavezetői képzés iránt érdeklődők körében

Válaszadók száma	Nettó fizetési igény
2 fő	151-200 ezer Ft
6 fő	201-250 ezer Ft
4 fő	251-300 ezer Ft
2 fő	351-400 ezer Ft

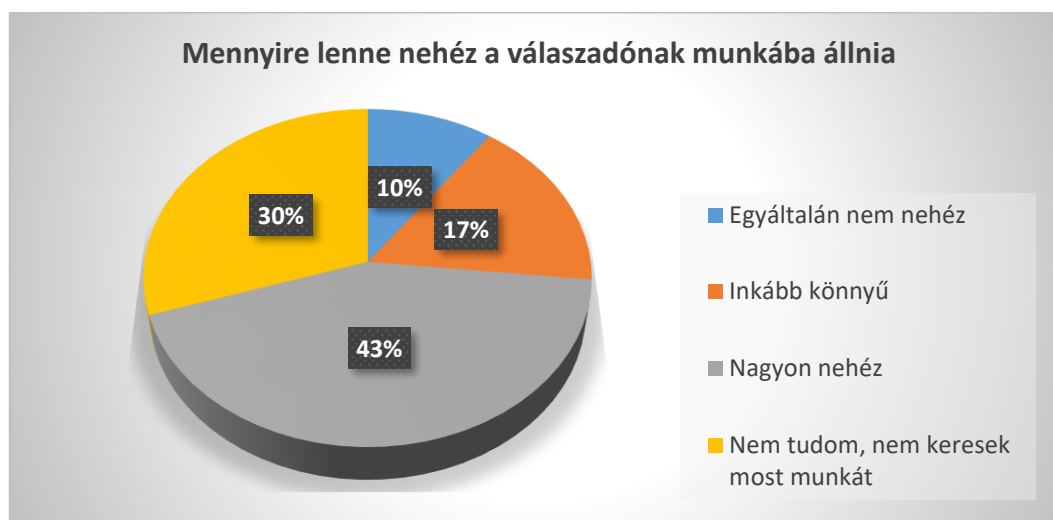
A targoncás képzés lehetséges célcsoportjába tartozó 13 főnek a bérigénye kapcsán elég nagy a szórás, de **inkább a magasabb bérsávokba sorolták az elvárt bért**: 2 fő vállalna ilyen feladatot nettó 151-200 ezer Ft között, 6 fő 201-250 ezer Ft között, 4 fő 251-300 ezer Ft között, 2 fő pedig 351-400 ezer Ft között szeretne ezzel a végzettséggel keresni. **Ez a bérigény messze felülmúlja a munkáltatók által ajánlott bérszínvonalat, amely átlagosan bruttó 250 ezer forint, vagyis nettó 166 ezer forint körül van.**

Arra a kérdésre, hogy a munkavállalók végeznének-e olyan munkát, melynek során kizárólag napi bejelentéssel foglalkoztatnák mindössze négy igen érkezett; az az opció, hogy az első néhány hét egyszerűsített foglalkoztatással telne, majd utána munkaszerződést kötnének a munkavállalóval, 5 álláskereső számára elfogadható – 16 fő jelezte viszont azt, hogy azonnali munkaszerződés keretében szeretne dolgozni. Látható tehát, **hogy a munkavállalók számára a hagyományos munkaszerződés jelent biztonságot**, és a legtöbben ezt preferálják – miközben a munkáltatók épp ellenkezőleg gondolkodnak, az alkalmi munkavállalást próbamunkának, próbaidőnek tekintik, és csak akkor kötnek munkaszerződést, ha a jelölt ezen az időszakon sikeresen túljutott.

**Nyelvi kompetenciák** tekintetében kizárólag angol nyelvismeretről számoltak be a válaszadók: ketten társalgási szinten, ketten pedig alapfokon ismerik a nyelvet. Mivel a munkáltatók

igényei kapcsán gyakorlatilag csak a turisztikai ágazatban jelent meg a nyelvtudás iránti igény, így a válaszadók nyelvismeret-hiánya nem jelenthet akadályt munkavállalásuk során.

6. ábra Mennyire lenne nehéz a válaszadónak munkába állnia



**A válaszadók jelentős része nehéznek ítéli meg a munkába állást,** mindössze 10% szerint nem jelent gondot a munkaváltás, vagy új vállalathoz történő belépés.

Kifejezetten jónak mondható a mintában szereplők **egészségügyi állapota**, amely sarkalatos szempont abban a tekintetben, hogy milyen munkakört lenne lehetőségük betölteni. Legtöbb esetben semmilyen egészségügyi probléma nem áll fenn, 9 esetben számoltak be kisebb gondról. Csupán egy válaszadó jelezte, hogy megváltozott munkaképességű.

## 5 Összegzés, javaslatok

A munkavállalók, illetve a munkáltatók válaszainak az elemzésénél néhány esetben tettünk említést a feltárható párhuzamokról és különbségekről, ebben a fejezetben összegző módon mutatjuk be azokat.

**Demográfiai** szempontból a mintában látható arányok szerencsésnek mondhatóak, hiszen a vállalatok székhelyének meghatározó része Ajakon található, és ugyanez mondható el a munkavállalók állandó lakóhelyéről. Ebből adódóan a településen történő munkavégzés könnyen elérhetővé válhat a munkavállalók számára.

**A szakképzésekhez** való hozzáférés a munkavállalók egy részét érdekelte, ez a célcsoport (összesen 13 fő) szívesen részt venne targoncás képzésben, továbbá olyan jellegű oktatásban, amely elősegíti a későbbi munkavállalását – elmondható tehát, hogy a válaszadók legalább harmada tisztában van azzal, hogy szükséges lenne további, piacképes szakképesítés megszerzése, és ezt vállalná is. A mintában szereplő munkavállalók adatai alapján a többség

olyan korban, illetve egészségügyi állapotban van, amely lehetővé teszi az átképzés folyamatát.

Munkáltatói oldalról az látható, hogy elsősorban szakképzettséggel rendelkező munkavállalót keresnek (részben kereskedelmi, részben fémipari területen), és a térség legnagyobb munkaerőpiaci kihívását is a szakképzett munkavállalók hiányában látják. A válaszadók kb. harmada tett konkrét javaslatot a projektmegvalósítók számára arra vonatkozóan, hogy milyen képzést lenne szükséges a településen indítani: a válaszok szerint a munkaadók legnagyobb számban a karbantartó, kisgépezetű, targoncavezető képzést tartanák fontosnak. **Megállapítható tehát, hogy keresleti és kínálati oldalon is a targoncavezetői képzést várnák leginkább a mintába került válaszadók.**

**A bérezés kérdése** ugyanakkor komoly megfontolást igényel, ugyanis a munkaadók által ajánlott bérszint messze alulmarad a munkavállalók által elvárt színvonaltól, vagyis hiába végeznek el szakmai képzést, várhatóan az ajánlott bérért nem fognak a településen munkába állni. **Javasoljuk, hogy a munkáltatókkal egyeztetés induljon a lehetőségek és igények összehangolása érdekében.**

**A munkavállalók körében jellemző nyelvtudás** hiánya a turisztikai ágazatot kivéve nem jelent problémát a vállalkozások számára.

**A foglalkoztatási forma** esetében a munkavállalók a biztonságot jelentő azonnali munkaszerződést részesítik előnyben, míg a munkaadók legnagyobb része az egyszerűsített foglalkoztatással zajló próbaidőt követően szeretné alkalmazásba venni a munkavállalót. **A foglalkoztatás megvalósulása érdekében szintén személyes egyeztetés javasolt mindkét oldal szereplőivel.**

A megkérdezett, és munkavállalásban gondolkodó munkavállalók (19 fő) nagy része hajlandó lenne **napi szinten ingázni**, illetve negyedük a **román határ túloldalán** is vállalna munkát. A munkáltatók között nincs olyan, amely jelenleg a határ túloldaláról érkezett munkavállalót foglalkoztatna, de egy részük nyitott lenne erre a lehetőségre.



## 6 Melléklet

### 6.1 Munkáltatói kérdőív kérdései

1. Vállalkozás neve: \_\_\_\_\_

2. Melyik településen található a vállalkozás székhelye? (Kérjük, írja le válaszát!) \_\_\_\_\_

3. Milyen ágazatban tevékenykedik a vállalkozás? Több válasz is megjelölhető!

- A Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat
- B Bányászat, kőfejtés
- C Feldolgozóipar
- D Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás
- E Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegelőzés
- F Építőipar
- G Kereskedelem, gépjárműjavítás
- H Szállítás, raktározás
- I Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás
- J Információ, kommunikáció
- K Pénzügyi, biztosítási tevékenység
- L Ingatlanügyletek
- M Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
- N Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység
- O Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás
- P Oktatás
- Q Humán egészségügyi, szociális ellátás
- R Művészet, szórakoztatás, szabadidő
- S Egyéb szolgáltatás
- T Háztartás munkaadói tevékenysége; termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra
- U Területen kívüli szervezet

4. Mekkora állományt foglalkoztat a vállalkozás?

- 0 fő
- 1 fő
- 2-9 fő
- 10-19 fő
- 20-49 fő
- 50-249 fő
- 250 fő felett

5. Fontos-e az Önök vállalkozásának, hogy a munkavállalók idegen nyelvtudással rendelkezzenek?

- Igen
- Nem (ugrás a 6. kérdésre!)

5.1 Milyen nyelv(ek)en szükséges kommunikálni a kollégáknak? Kérjük, írja le válaszát!

\_\_\_\_\_

**5.2 Milyen szinten szükséges ezeket a nyelveket ismernie a kollégáknak? Kérjük, írja le választát!**

---

**6. Van-e jelenleg a vállalkozásnál nyitott pozíció?**

Igen

Nem (ugrás a 13. kérdésre)

**7. Milyen jellegű pozícióra keresnek most munkavállalót? (Több válasz is jelölhető!)**

Szakképzettséget nem igénylő, betanított fizikai munkakörök

Szakképzettséget / speciális szaktudást igénylő fizikai munkakörök

Középfokú végzettséget igénylő, szellemi munkakörök

Felsőfokú végzettséget igénylő, szellemi munkakörök

**8. Milyen konkrét munkakörbe keresnek most munkavállalót? Kérjük, írja le választát!**

---

**9. Milyen havi átlagos, bruttó juttatási csomagot tudnak biztosítani ezen munkakörökben (ideértve minden pénzübeni juttatást, pl. havi bér, mozgó bér, pótlékok, Cafeteria, stb.)? Kérjük, minden, az előző kérdésben megjelölt munkakör kapcsán írja le a munkavállalóknak ajánlott átlagos bruttó havijövedelmet!**

---

**10. Milyen foglalkoztatási formában szeretnék alkalmazni az új munkavállaló(ka)t?**

Kizárólag napi bejelentéssel foglalkoztatnánk

Az első néhány hétben napi bejelentéssel foglalkoztatnánk, de utána munkaszerződést kötnénk vele

Azonnal munkaszerződés keretében kezdene el dolgozni

**11. Mely pozíciókra nehéz megtalálni a megfelelő munkavállalót?**

Szakképzettséget nem igénylő, betanított fizikai munkakörök

Szakképzettséget / speciális szaktudást igénylő fizikai munkakörök

Középfokú végzettséget igénylő, szellemi munkakörök

Felsőfokú végzettséget igénylő, szellemi munkakörök

**12. Mi az oka annak, hogy nehezen tudják betölteni az üres álláshelyeket? Kérjük, írja le választát!**

---

**A projekt keretében (szak)képzések megvalósítását is tervezzük. Olyan képzéseket szeretnénk indítani a munkavállalók számára, amelyekre a helyi vállalkozásoknak valóban szüksége van.**

**13. Van-e igény a vállalkozás részéről valamilyen (szak)képzésre?**

Igen

Nem (ugrás a 15. kérdésre!)

**14. Milyen (szak)képzés indítását javasolnák a projekt megvalósítók számára? Kérjük, írja le választát!**

---

**15. Van-e a vállalkozásnak romániai lakóhellyel rendelkező munkavállalója?**

A koronavírus járvány előtt volt ilyen munkavállalónk

Most is van ilyen munkavállalónk

Nincs ilyen munkavállalónk *(Ugrás a 18. kérdésre)*

**16. Hogyan járnak munkába a romániai munkavállalók? Több válasz is jelölhető!**

Napi szinten ingáznak saját járművel

Napi szinten ingáznak céges járművel

Napi szinten ingáznak tömegközlekedéssel

Heti szinten vagy annál ritkábban járnak haza, szállásukat maguk fizetik

Heti szinten vagy annál ritkábban járnak haza, szállásukat a vállalkozás részben vagy egészben fizeti

Magyarországra költöztek

**17. Milyen előnye származik a vállalatnak abból, hogy romániai lakóhellyel rendelkező munkavállalót alkalmaz?**

*(Kérjük, írja le választát!)*

---

**18. Amennyiben jelenleg nem foglalkoztat romániai lakóhellyel rendelkező munkavállalót, nyitott lenne-e erre?**

Igen

Nem

**19. Ön milyen munkakörben dolgozik a vállalkozásnál? Kérjük, írja be! \_\_\_\_\_**

*\*nem kötelező*

**20. Az Ön e-mail elérhetősége: Kérjük, írja be! \_\_\_\_\_**

## 6.2 Munkavállalói kérdőív kérdései

**1. Az Ön neme: Kérjük, karikázza be!**

- 1 - Férfi
- 2 - Nő

**2. Melyik évben született Ön? Kérjük, írja be! \_\_\_\_\_**

**3. Mi az Ön legmagasabb, befejezett iskolai végzettsége? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – kevesebb, mint 8 osztály vagy elemi
- 2 – 8 általános iskolai osztály vagy polgári
- 3 – szakmunkásképző
- 4 – szakiskola, szakgimnázium
- 5 – szakközépiskola
- 6 – gimnázium
- 7 – felsőfokú szakképzés, technikum
- 8 – főiskola, egyetem
- 9 – egyéb

**4. Milyen konkrét szakmái, szakképzettségei, szakmai végzettségei vannak? Kérjük, írja be!**

---

**5. Ezek közül melyek azok, amelyekben van munkatapasztalata? Kérjük, írja be!**

---

**6. Dolgozik Ön jelenleg? Kérjük, karikázza be! Több válasz is jelölhető!**

- 1 – bejelentett munkahelyen, alkalmazottként, teljes munkaidőben
- 2 - bejelentett munkahelyen, alkalmazottként, rész munkaidőben
- 3 – közfoglalkoztatásban
- 4 – alkalmi munkavállalóként (mialatt regisztrált munkanélküli)
- 5 – saját (egyéni vagy társas) vállalkozásban
- 6 – nem (Kérjük, ugorjon a 9. kérdésre!)

**7. Mi a neve a vállalkozásnak / szervezetnek, ahol Ön dolgozik? Kérjük, írja le választát!**

---

**8. Milyen munkakörben dolgozik Ön? Kérjük, írja le választát! Ha a pontos munkakörét nem tudja megmondani, kérjük, írja le, konkrétan milyen feladatokat végez munkája során!**

---

**9. Kap Ön valamilyen ellátást, esetleg tanul nappali tagozaton? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – nappali tagozaton tanulok

- 2 – GYES-en, GYED-en vagy anyaságin vagyok
- 3 – öregségi nyugdíjas vagyok
- 4 – rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban („rokkantnyugdíjban”) részesülök
- 5 – háztartásbeli vagyok
- 6 – regisztrált munkanélküli vagyok
- 7 – nincs bejelentett munkám, sehol nem vagyok regisztrálva és nem tanulok nappali tagozaton
- 8 – egyéb
- 9 – nem

**10. Keres-e Ön jelenleg munkát, vagy nyitott lenne-e új álláslehetőségre? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – Igen
- 2 – Nem (Kérjük, ugorjon a 16. kérdésre!)

**11. Amennyiben igen, milyen munkakörökben szeretne dolgozni? Kérjük, írja le válaszát!**

---

**12. Maximum milyen távolságra vállalna napi ingázást munkavállalás érdekében, ha az anyagilag megérné? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – 1-10 km
- 2 – 11-30 km
- 3 – 31-50 km
- 4 – 51 km-nél is több

**13. Vállalna-e munkát a magyar-román határ túloldalán? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – Igen
- 2 – Nem

**14. Milyen havi nettó bért tartana reálisnak a munkavégzéséért, beleszámolva minden juttatást (mozgóbért, pótlékokat, bónuszt, Cafeteriát stb.)? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – 90-150 ezer forint
- 2 – 151-200 ezer forint
- 3 – 201-250 ezer forint
- 4 – 251-300 ezer forint
- 5 – 301-350 ezer forint
- 6 – 351-400 ezer forint
- 7 – 400 forint felett

**15. Vállalna-e munkát, ha: (Kérjük, soronként jelölje x-szel, hogy vállalná-e a táblázatban található foglalkoztatási formát!)**

	igen	nem
1 – kizárólag napi bejelentéssel foglalkoztatnák		
2 – az első néhány hétben napi bejelentéssel foglalkoztatnák, de utána munkaszerződést kötnének Önnel		
3 – azonnal munkaszerződés keretében kezdene el dolgozni		

**16. Hogyan jellemezné idegennyelv-tudását?**

*Kérjük, soronként töltsé ki a táblázatot! Tegyen X-et abba a rubrikába, amely az Ön nyelvtudására igaz!*

Idegen nyelv	Alapfokú nyelvismeret	Társalgási szintű nyelvismeret	Tárgyalási szintű nyelvismeret
Angol			
Német			
Francia			
Román			
Egyéb: _____			

**17. Ön szerint mennyire (lenne) nehéz jelenleg az Ön számára megfelelő munkát találni? Kérjük, karikázza be!**  
*Egy válasz jelölhető!*

- 1 – egyáltalán nem (lenne) nehéz
- 2 – inkább könnyű (lenne)
- 3 – inkább nehéz (lenne)
- 4 – nagyon nehéz (lenne)
- 5 – nem keresek most munkát

**18. Van-e olyan egészségügyi problémája, amely akadályozza az Ön által elvállalható munkák körét? Kérjük, karikázza be! Egy válasz jelölhető!**

- 1 – igen, le is vagyok százalékolva
- 2 – igen, tartós, krónikus betegségem van, de nem vagyok leszázalékolva
- 3 – igen, de csak kisebb egészségügyi problémám van
- 4 - nincs

**19. Melyik településen lakik Ön életvitelszerűen? Kérjük, írja be! \_\_\_\_\_**

### Technikai információk

Projekt cím	"Cross-border Logistics: Partnership in Cooperation on Employment" (ROHU391 – INTERLOGISTICS)
Készítette	Humán Forrás Alapítvány
Dátum	2020. 11. 17.

Jelen anyag tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.